

integrationspotentialer. Oplysninger til grund for vurderingen fremskaffes i et samarbejde mellem Norsk PEN og de offentlige myndigheder. For at flygtningen kan indgå i ordningen, skal det være dokumenteret, at flygtningens arbejdsvilkår som forfatter, journalist m.m. i hjemlandet er indskrænket. Forfattere med lovligt ophold i andre lande end deres eget hjemland, men som heller ikke dér har ytringsfrihed eller mulighed for lokal integration, kan også omfattes af ordningen.

Norsk PEN har en rådgivnings- og kontakttrolle over for de aktuelle byer og myndigheder.

Sager om familiesammenføring behandles efter de ordinære regler for familiesammenføring. Forfatterne under friby-ordningen omfattes i øvrigt også af introduktionsloven (svarende til den danske integrationslov) som omfatter krav om sprog- og samfundskundskab.

I Norge forpligter byerne sig til at tage imod en forfulgt forfatter, evt. med ægtefælle og børn, og give vedkommende fri bolig og løn i 1 eller 2 år. Fra og med 2001 dækker den norske stat 100.000 kr. pr. friby-forfatter pr. år i håb om, at flere byer vil slutte sig til ordningen. Forslagsstillerne mener, at denne model direkte kan overføres til Danmark netop for at opfordre til, at danske byer tilslutter sig ordningen.

De godkendte forfattere modtager en opholdstilladelse, som gælder i 2 år. I praksis behandles de dog som andre flygtninge og får ofte permanent ophold i Norge, da man forlænger opholdstilladelsen, hvis beskyttelsesbehovet stadig er til stede.

En dansk friby-ordning

Det er på høje tid, at også danske byer tilslutter sig dette netværk. Det kræver imidlertid, at den danske stat stiller de nødvendige rammer til rådighed.

Forslagsstillerne ønsker således, at personer, som er på flugt på grund af manglende ytringsfrihed i hjemlandet, sikres en lempelig og skånsom adgang til beskyttelse i Danmark, og at de sikres rammer for, at de

res arbejde kan opretholdes og udvikles. Derfor ønsker forslagsstillerne, at danske byer bliver opfordret til at tilslutte sig det internationale netværk.

Dette kræver, at forfatterne og deres familier ikke skal overleve på en starthjælp, som ifølge regeringen har til formål at sikre, at de hurtigst muligt aktiveres på det ordinære arbejdsmarked. I stedet bør den danske stat i fællesskab med de relevante fribyer give et stipendium til disse forfattere, journalister, tegnere m.m., så de sikres mulighed for fortsat at udøve deres erhverv. Samtidig skal den danske stat sikre, at der overhovedet gives mulighed for at »indstille« forfulgte forfattere til denne ordning.

Forslagsstillerne mener, at de forfulgte forfattere, der er kommet til Danmark, i udgangspunktet bør opnå en toårig midlertidig opholdstilladelse, således at det er muligt for dem at opnå arbejdsro. Derefter mener vi at opretholdelsen af opholdstilladelsen skal betinges af en vurdering af det fortsatte beskyttelsesbehov, som det sker med andre flygtninge.

Forslagsstillerne mener altså, at der i Danmark skal gøres en undtagelse fra integrationsloven for forfattere omfattet af denne ordning, da starthjælpen m.m. er rettet meget direkte mod at sikre aktivering på det ordinære arbejdsmarked, hvilket ikke er relevant i disse tilfælde. Dog mener forslagsstillerne, at der stadig skal være tilbud om undervisning både i det danske sprog og i danske samfundsforhold. For forfattere under den foreslåede ordning i Danmark skal der gælde samme undtagelser med hensyn til familiesammenføringsreglerne, som i øvrigt gælder for flygtninge.

Det foreslås, at der afsættes 5 mio. kr. årligt, som byerne kan søge støtte fra.

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at indhente så megen erfaring som muligt fra Norge og de andre deltagere i det internationale netværk. Forslagsstillerne opfordrer også regeringen til at følge arbejdet i ICORN i forbindelse med forberedelsen af det danske lovforslag.